

NAZWA MODUŁU KSZTAŁCENIA: Stary Testament 3 – Księgi Prorockie

NAZWA W JĘZYKU ANGIELSKIM: Old Testament 3 – Prophetic Books

KOD MODUŁU: 13-TS-14-TBST3, 13-TN-14-TBST3

KIERUNEK STUDIÓW: teologia

POZIOM STUDIÓW: jednolite magisterskie

PROFIL KSZTAŁCENIA: ogólnoakademicki

JĘZYK PROWADZENIA: polski

OSOBA PROWADZĄCA ZAJĘCIA: dr Jerzy Seremak SJ

FORMA PROWADZENIA STUDIÓW:	stacjonarne	niestacjonarne
LICZBA PUNKTÓW ECTS:	3	7
ROZLICZENIE GODZINOWE:	30 wykłady	24 wykłady 6 ćwiczenia

1. ZAKŁADANE EFEKTY KSZTAŁCENIA MODUŁU

Kod efektu kształcenia modułu	Opis efektu kształcenia	Kod efektu kształcenia kierunku
TBST3_1	Zrozumienie genezy i uwarunkowań historyczno-kulturowych tekstów biblijnych oraz zmiany metod ich interpretacji na przestrzeni wieków.	TMA_W01
TBST3_2	Poznanie w warstwie materialnej treści ksiąg Starego Testamentu.	TMA_W05
TBST3_3	Uporządkowanie i pogłębienie wiedzy z zakresu teologii i egzegezy Starego Testamentu.	TMA_W05, TMA_W13
TBST3_4	Umiejętność rozróżniania gatunków literackich tekstów starotestamentalnych oraz stosowania odpowiednich metod ich interpretacji.	TMA_U02, TMA_U04, TMA_U06
TBST3_5	Umiejętność wykorzystania tekstów Starego Testamentu do rozwiązywania konkretnych problemów.	TMA_U09 TMA_U13
TBST3_6	Świadomość potrzeby znajomości teologii Nowego Testamentu dla lepszego rozumienia tekstów starotestamentalnych na gruncie chrześcijaństwa.	TMA_K05, TMA_K06
TBST3_7	Rozwój zainteresowań dotyczących współczesnych osiągnięć w ramach egzegezy Starego Testamentu.	TMA_K08

2. TREŚCI KSZTAŁCENIA

2a. STUDIA STACJONARNE

Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godzin			Efekty kształcenia modułu
		wykłady	ćwiczenia	seminarium	
1.	Wprowadzenie do Ksiąg Prorockich	4			TBST3_4 TBST3_5 TBST3_7
2.	Egzegeza wybranych tekstów z ksiąg Prorockich: -Księga Izajasza: 2,1-5; 5,1-7; 6,1-13; 7,1-25; 9,1-6; 11,1-16; 22,20-25; 25,6-8; 35,1-10; 40,1-11; 42,1-9; 43,14-21; 43,22-28; 44,24-45,8; 49,1-9c; 49,9d-50,3; 50,4-9; 52,1-12; 52,13-53,12; 54,1-10; 54,11-17; 55,1-5; 55,6-13; 56,1-8; 58,1-14; 60,1-22; 61,1-11; 62,1-12; 63,7-64,11; 66,1-24 -Księga Jeremiasza: 1,4-10; 1,11-19; 17,5-8; 20,7-18;	26			TBST3_4 TBST3_5 TBST3_7

23,1-8; 31,2-14; 31,31-34; 33,1-26; 38,1-13 -Księga Barucha: 3,9-4,4; 4,21-5,9 -Księga Ezechiela: 2,1-3,15; 17,1-24; 18,1-32; 33,1-9; 34,11-22; 36,1-15; 36,16-38; 37,1-14 -Księga Daniela: 7,1-28; 10,1-12,13 -Księga Ozeasza: 2,4-17; 2,18-25; 6,1-6; 11,1-11 -Księga Joela: 2,12-17; 2,18-27; 3,1-5 -Księga Amosa: 6,1-14; 7,10-17; 8,4-14 -Księga Jonasza: 3,1-10 -Księga Micheasza: 4,14-5,5 -Księga Habakuka: 1,2-2,5 -Księga Sofoniasza: 2,1-3; 3,9-20 -Księga Zachariasza: 9,9-17; 12,1-13,1 -Księga Malachiasza: 2,1-9; 3,13-22				
---	--	--	--	--

2b. STUDIA NIESTACJONARNE

Lp.	Tematyka zajęć	Liczba godzin			Efekty kształcenia modułu
		wykłady	ćwiczenia	seminarium	
1.	Wprowadzenie do Ksiąg Prorockich	4			TBST3_4 TBST3_5 TBST3_7
2.	Egzegeza wybranych tekstów z ksiąg Prorockich: -Księga Izajasza: 2,1-5; 5,1-7; 6,1-13; 7,1-25; 9,1-6; 11,1-16; 22,20-25; 25,6-8; 35,1-10; 40,1-11; 42,1-9; 43,14-21; 43,22-28; 44,24-45,8; 49,1-9c; 49,9d-50,3; 50,4-9; 52,1-12; 52,13-53,12; 54,1-10; 54,11-17; 55,1-5; 55,6-13; 56,1-8; 58,1-14; 60,1-22; 61,1-11; 62,1-12; 63,7-64,11; 66,1-24 -Księga Jeremiasza: 1,4-10; 1,11-19; 17,5-8; 20,7-18; 23,1-8; 31,2-14; 31,31-34; 33,1-26; 38,1-13 -Księga Barucha: 3,9-4,4; 4,21-5,9 -Księga Ezechiela: 2,1-3,15; 17,1-24; 18,1-32; 33,1-9; 34,11-22; 36,1-15; 36,16-38; 37,1-14 -Księga Daniela: 7,1-28; 10,1-12,13 -Księga Ozeasza: 2,4-17; 2,18-25; 6,1-6; 11,1-11 -Księga Joela: 2,12-17; 2,18-27; 3,1-5 -Księga Amosa: 6,1-14; 7,10-17; 8,4-14 -Księga Jonasza: 3,1-10 -Księga Micheasza: 4,14-5,5 -Księga Habakuka: 1,2-2,5 -Księga Sofoniasza: 2,1-3; 3,9-20 -Księga Zachariasza: 9,9-17; 12,1-13,1 -Księga Malachiasza: 2,1-9; 3,13-22	20	6		TBST3_4 TBST3_5 TBST3_7

3. FORMY PROWADZENIA ZAJĘĆ:

Wykład problemowy.

Praca z tekstem.

Dyskusja.

Analiza tekstów źródłowych.

4. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW KSZTAŁCENIA MODUŁU: przy każdej formie zaliczenia podać kod efektu

Egzamin: TBST3_4

Kolokwium: TBST3_3

Praca pisemna: TBST3_5

5. NAKŁAD PRACY STUDENTA

5a. STUDIA STACJONARNE

Opis	Liczba godzin	Liczba ECTS
Udział w zajęciach dydaktycznych, opracowanie treści wykładu i przygotowanie do egzaminu	50	2
Praca własna z lekturą obowiązkową i dodatkową	15	0,5
Przygotowanie wystąpienia ustnego/prezentacji lub krótkiej pracy pisemnej zaliczeniowej	15	0,5

Nakład pracy studenta w godz.: 80

Liczba punktów ECTS: 3

5b. STUDIA NIESTACJONARNE

Opis	Liczba godzin	Liczba ECTS
Udział w zajęciach dydaktycznych, opracowanie treści wykładu i przygotowanie do egzaminu	75	3
Praca własna z lekturą obowiązkową i dodatkową	65	2,5
Przygotowanie wystąpienia ustnego/prezentacji lub krótkiej pracy pisemnej zaliczeniowej/ćwiczenia	40	1,5

Nakład pracy studenta w godz.: 180

Liczba punktów ECTS: 7

6. LITERATURA

6a. PODSTAWOWA

EGZEGEZA BIBLIJNA

The New Jerome Biblical Commentary, ed. R. E. Brown, J. A. Fitzmyer, R. E. Murphy, Great Britain, 1989, 186-361; 399-420, 563-567, 580-584 = *Katolicki komentarz biblijny*, red. R. E. Brown, J. A. Fitzmyer, R. E. Murphy, tłum., Warszawa: Vocatio, 2004², 593-896

Księga Izajasza

B. Duhm, HKAT, 1892; 1922⁴; 1968⁵; H. Wildberger, BK, 1965/1972-1982; C. Westermann, ATD, 1966 (40-66); K. Elliger, BK, 1978 (40,1-45,7); O. Kaiser, ATD, I 1981; II 1973 (1-39); R. Kilian, NEB, I 1986, II 1994 (1-39); J. N. Oswalt, NIC, I 1986, II 1998; J. D. W. Watts, WBC, I 1986, II 2005; H.-J. Hermisson, BK, 1987/1991/2003/2008/2010 (45,8-52,12); P. Höffken, NSK, 1993/1998; M. A. Sweeney, FOTL, 1996 (1-39); K. Baltzer, KAT, 1999 (40-55); K. Baltzer, Hermeneia, 2001; J. Blenkinsopp, AncB, 2000/2002/2003; B. S. Childs, OTL, 2001; J. M. Koole, HCOT, 2001 (56-66); B. Zapf, NEB, 2001/2006 (40-66); W. A. M. Beuken, HThKAT, 2003/2007/2010 (1-39); J. E. Goldingay/D. Payne, ICC, 2006 (40-55); H. G. M. Williamson, ICC, I 2006 (1-27); U. Berges, HThKAT, 2008 (40-48); K. Schmid, ZBK, 2011 (1-23); Sh. M. Paul, ECC, 2012 (40-66)

Księga Jeremiasza

B. Duhm, KHC, 1901; W. Rudolph, HAT, 1968³; J. Schreiner, NEB, I 1981, II 1984; R. P. Carroll, OTL, 1986; W. McKane, ICC, I 1986, II 1996; W. L. Holladay, Hermeneia, I 1986, II 1989; R. E. Clements, Int., 1988; W. Brueggemann, 1998; P. C. Craigie, WBC, I 1991; G. L. Keown, WBC, II 1995; G. Wanke, ZBK, I 1995, II 2003; W. Werner, NSK, I 1997, II 2003; J. R. Lundbom, AncB, I 1999, II 2004, III 2004; G. Fischer, HThKAT, I-II 2005; W. H. Schmidt, ATD, I 2008

Księga Barucha

F. Asensio, BAC, 1970; A. H. J. Gunneweg, JSRZ III/2, 1980; J. Schreiner, NEB, 1986; O. H. Steck/R. G. Kratz/I. Kottsieper, ATD, 1998

Księga Ezechiela

G. Fohrer/K. Galling, HAT, 1955; W. Eichrodt, ATD, I 1977⁴, II 1969²; R. Mosis, GSL.AT, 1978; W. Zimmerli, BK, 1979²; J. W. Wevers, NCEB, 1969; H. F. Fuhs, NEB, I 1984, II 1988; W. H. Brownlee, WBC, I 1986; L. C. Allen,

WBC, II 1990 (20-48), I 1994 (1-19); K. F. Pohlmann, ATD, I 1996, II 2001; L. I. Block, NICOT, I 1997 (1-24), II 1998 (25-48); M. Greenberg, HThKAT, 2001 (1-20), 2005 (21-37); F. Sedlmeier, NSK, 2002 (1-24), 2013 (25-48)

Księga Daniela

J. A. Montgomery, ICC, 1926; 1964³; A. Bentzen, HAT, 1952²; N. W. Porteous, ATD, 1962, 1978³; O. Plöger, KAT, 1965; M. Delcor, SBI, 1971; L. F. Hartmann/A. A. Di Lella, AncB, 1978; J. J. Collins, FOTL, 1984; J.-C. Lebram, ZBK, 1984; J. E. Goldingay, WBC, 1989; J. J. Collins, Hermeneia, 1993; E. Haag, NEB, 1993; D. Bauer, NSK, 1996, K. Koch, BK, 2005

Księga Ozeasza

K. Marti, KHC, 1904; T. H. Robinson, HAT, 1964³; H. W. Wolff, BK, 1961nn; W. Rudolph, KAT, 1966-1976; J. L. Mays, OTL, 1969; F. I. Andersen/D. N. Freedman, AncB, 1980; A. Deissler, NEB, 1981; J. Jeremias, ATD, 1983; D. Stuart, WBC, 1987; G. I. Davies, NCB, 1992; E. Bons, NSK, 1996; M. A. Sweeney, BO, 2000; J. A. Dearman, NICOT, 2010

Księga Joela

K. Marti, KHC, 1904; T. H. Robinson, HAT, 1954², 1964³; C. A. Keller, CAT, 1965; H. W. Wolff, BK, 1969, 2004⁴; W. Rudolph, KAT, 1971; A. Deissler, NEB, 1981, 1992³; D. Stuart, WBC, 1987; J. L. Crenshaw, AncB, 1995; R. J. Coggins, NCB, 2000; J. Barton, OTL, 2001; U. Dahmen, NSK, 2001

Księga Amosa

K. Marti, KHC, 1904; T. H. Robinson, HAT, 1954², 1963⁴; S. Amsler, CAT, 1965; H. W. Wolff, BK, 1969, 2004⁴; W. Rudolph, KAT, 1971; J. L. Mays, OTL, 1969; A. Deissler, NEB, 1981, 1992³; D. Stuart, WBC, 1987; F. I. Anderson/D. N. Freedman, AncB, 1989, S. M. Paul, Hermeneia, 1991; J. Jeremias, ATD, 1995, 2007²; M. A. Sweeney, BO, 2000; R. J. Coggins, NCB, 2000; G. Fleischer, NSK, 2001; G. A. Auld, OTGu, 2004

Księga Jonasza

K. Marti, KHC, 1904; T. H. Robinson, HAT, 1964³; C. A. Keller, CAT, 1982²; W. Rudolph, KAT, 1971; H. W. Wolff, BK, 1977, 2004³; A. Deissler, NEB, 1984, 1986²; D. Stuart, WBC, 1984; J. M. Sasson, AncB, 1990; F. W. Golka, CBK, 1991, 2007²; U. Struppe, NSK, 1996; M. A. Sweeney, BO, 2001; J. Jeremias, ATD, 2007

Księga Micheasza

K. Marti, KHC, 1904; T. H. Robinson, HAT, 1964³; R. Vuilleumier, CAT, 1971; W. Rudolph, KAT, 1975; J. L. Mays, OTL, 1976, 1985³; H. W. Wolff, BK, 1982, 2004³; D. R. Hillers, Hermeneia, 1984; A. Deissler, NEB, 1984; 1986²; R. L. Smith, WBC, 1984; R. Oberforcher, NSK, 1995; R. Kessler, HThKAT, 2000²; M. A. Sweeney, BO, 2001; H. Utschneider, ZBK, 2005; J. Jeremias, ATD, 2007

Księga Habakuka

K. Marti, KHC, 1904; F. Horst, HAT, 1964³; C. A. Keller, CAT, 1971; W. Rudolph, KAT, 1975; A. Deissler, NEB, 1984, 1986²; R. L. Smith, WBC, 1984; K. Seybold, ZBK, 1991; J. J. M. Roberts, OTL, 1991; M. H. Floyd, FOTL, 2000; M. A. Sweeney, BO, 2001; F. I. Andersen, AncB, 2001; L. Perliitt, ATD, 2004

Księga Sofoniasza

K. Marti, KHC, 1904; F. Horst, HAT, 1964³; C. A. Keller, CAT, 1971; W. Rudolph, KAT, 1975; R. L. Smith, WBC, 1984; B. Renaud, SBI, 1987; A. Deissler, NEB, 1988; J. J. M. Roberts, OTL, 1991; K. Seybold, ZBK, 1991; A. Spreafico, CSE, 1991; A. Berlin, AncB, 1994; J. Vlaardingebroek, HCOT, 1999; M. H. Floyd, FOTL, 2000; M. A. Sweeney, BO, 2001; H. Irsigler, HThKAT, 2002; M. A. Sweeney, Hermeneia, 2003; L. Perliitt, ATD, 2004

Księga Zachariasza

K. Marti, KHC, 1904; F. Horst, HAT, 1964³; W. Rudolph, KAT, 1976; R. Mason, CBC, 1977; S. Amsler/A. Lacocque, CAT, 1981; R. L. Smith, WBC, 1984; C. L. Meyers/E. M. Meyers, AncB, 1987; A. Deissler, NEB, 1988; R. Hanhart, BK, 1990nn; H. G. Reventlow, ATD, 1993; M. H. Floyd, FOTL, 2000; M. A. Sweeney, BO, 2001; I. Willi-Plein, ZBK, 2007; P. L. Redditt, IECOT, 2012 (9-14)

Księga Malachiasza

K. Marti, KHC, 1904; F. Horst, HAT, 1964³; W. Rudolph, KAT, 1976; R. Mason, CBC, 1977; R. Vuilleumier, CAT, 1981; R. L. Smith, WBC, 1988; A. Deissler, NEB, 1988; H. G. Reventlow, ATD, 1993; A. Meinhold, BK, 2000nn; M. A. Sweeney, BO, 2001; I. Willi-Plein, ZBK, 2007

TEOLOGIA BIBLIJNA

G. von Rad, *Theologie des Alten Testaments, Band II: Die Theologie der prophetischen Überlieferungen Israels*, München: Kaiser, 1962, 17-328 = G. von Rad, *Teologia Starego Testamentu*, tłum., Warszawa: Pax, 1986, 367-613

J. Schreiner, *Theologie des Alten Testaments*, Würzburg: Echter, 1995, passim = J. Schreiner, *Teologia Starego Testamentu*, tłum., Warszawa: Adam, 1999, passim

R. Rendtorff, *Theologie des Alten Testaments: Ein kanonischer Entwurf. Band 1: Kanonische Grundlegung*, Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag, 1999

R. Rendtorff, *Theologie des Alten Testaments: Ein kanonischer Entwurf. Band 2: Thematische Entfaltung*, Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag, 2001

J. Goldingay, *Old Testament Theology. Volume One: Israel's Gospel*, Downers Grove: InterVarsity Press, 2003

J. Goldingay, *Old Testament Theology. Volume Two: Israel's Faith*, Downers Grove: InterVarsity Press, 2006

J. Goldingay, *Old Testament Theology. Volume Three: Israel's Life*, Downers Grove: InterVarsity Press, 2010

B. K. Waltke, *An Old Testament Theology: An Exegetical, Canonical, and Thematic Approach*, Grand Rapids:

Zondervan, 2007

6b. UZUPEŁNIAJĄCA

Zob.:

Elenchus Bibliographicus, 1 (1920) – 13 (1932), Roma: Pontificio Istituto Biblico

Elenchus Bibliographicus Biblicus, 14 (1933) – 65 (1984), Roma: Pontificio Istituto Biblico

Elenchus of Biblica, 1985-, Roma: Pontificio Istituto Biblico

Old Testament Abstracts, 1978-, Washington: Catholic Biblical Association

P. Ostański, *Bibliografia biblistyki polskiej*, t. 1-2: 1945-1999, Poznań 2002

P. Ostański, *Bibliografia biblistyki polskiej*, t. 3-4: 2000-2009, Poznań 2010